Ч. 43 (12.409). Львів, середа 26. лютого 1930. Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Слова і вчинки.

По правді кажучи, то ми не терпимо на недостачу щирих людей, які розпинаються за нарід, за його зріст і розвиток, які з цілої душі помагають... добрими проектами. Інші знов — критикою, бажаючи все уздоровити, завзято дбають про принципи.

Скаже наш загал: лишіть фрази, говоріть конкретно. Треба заговорити про того „невідомого вояка", що стоїть на позиції, небагато роздумує, а діло робить. Розглядаючи якусь ділянку нашого національного життя, воно незвичайно мило підносити рух, видержаність, лінію. Відомо: в нас під цю пору нерожево діється; тому зовсім чорно представляється стан в установах, які здані на жертвенність, що випливала би з найглибшої свідомости, внутрішнього життя. „Рідна Школа" є одною з тих ненаситних установ. Дай, та дай! І, що-ж зробимо? Нема ради. До когож маємо йти? Вправді недавно прислав нам гром. Василь Головецький з Houzdale в Америці 19.50 дол. від самих англійців, присилає дехто і жертви зібрані поміж китайцями, але цього не можна підтягнути під правило. Зібрали напр. нюйорські діти 42.25 дол., чи скрентонські 45 дол., та це теж не правило.

Але проте, як стоїть справа в нас? Візьмім грудень 1929. За цілий місяць прислано 7.832 зол. 40 сот. і 5 дол., отже 660 зол. 70 сот. менше як у листопаді. Може передсвяточні приготування, а може ощадности на безчисленні банки. Одному й другому нема що закинути. Відомо — звичай, традиція. По традиції можуть і поголодувати вчителі „Рідної Школи". Як воно не дивно, а по Львові, що дав 2.116 зол. 86 сот. найбільше прислав повіт Сколе, бо 537.41 зол. (у листопаді 500.01 зол.). По Скольому — Калуш 426, Тернопіль 404.98 (має свою фахову школу й гімназію), Теребовля 401.78, Перемишль 355.32 (має дві фахово-доповняючі й народню школу), Жовква 349.20, з чого самі Мости Великі 221 (очевидно місто Жовква в тому нічого не винно, бо воно не дало нічого ні в листопаді, ні в грудні), Броди 214.90, Любачів 144.50, Товмач 122,75 (саме місто також Богу духа винно, бо воно в листопаді дало перечеркнену нулю, а в грудні — 2 зол).

А це знов для тих дуже цікавих, які раді би знати, котрий повіт дав найбільше. Як воно не дивно, а таких повітів, які нічого не далиб, у грудні не було. Найменше напр. хіба повіт Добромиль — 6.98, Городок — 8.50, (самі оба повітові міста держаться послідовно і не дали нічого в грудні, як зрештою і в вересні, жовтні та листопаді), по ньому Старий Самбір — 13, Косів — 26.84, Ярослав — 31, Рудки 35, Камінка Стр. — 46, Підгайці — 52, Богородчани 60.50. Інші дали більше.

Місто — кажуть — осередок життя, руху має стати прикладом для села. І, з чого-ж візьме село приклад, коли з деяких міст нічого не прийшло: Городок, Жовква, Камінка Стр., Косів (хоч Жабе, яке удержує 2 нар. шк., дало 20.20), Комарно, Микулинці, Підгайці, Рава Руська, Рудки, Солотвина (від вересня), Стоянів, Товмач, Ярослав.

Деякі міста „попсувалися". Напр. Товмач дав був у листопаді аж 2 зол., а в грудні нічо. Так самісько Камінка Стр. Бучач дав був 124 зол., а в грудні — 2. Старий Самбір — 136, а в грудні 10. Натомість деякі міста держаться засади „наперед не виривайся, позаду не лишайся, а середини тримайся". Тому то однаково у листопаді й грудні дали міста: Грималів 3, Галич 4, Теребовля 40.

Цікаво було би ще знати, чи можливе, щоби цілий повіт зложив більше, як ці тут виказані. Мабуть можливе, бо от — Рогатин зложив 647.13, Яворів 802.64, а Золочів 1.467.16 зол.

Освідомляючою працею на місцях та щирою опікою над українською дітворою треба на місцях до того довести, щоби датки плили самочинно, без огляду на те, чи буде їх кому відбирати на місці. Щойно тоді можна подумати про стислу централізацію виплат у „Рідній Школі", про яку стільки людей сьогодні говорить і пише. Покищо — нема коло чого централізувати.

Ці замітки призначені для тих, які всюди голосять, що таких річей ніхто не читає, а самі „рекурсують", бо їх „на невідповідному місці поставлено". Та досі в оглядах не було похибки. На превеликий жаль — і в цьому її нема.

Лев Ясінчук.

Про положення на Закарпатті.

Шкільна політика.

(Спостереження чеха із Закарпаття.)*

VIII.

Урядова й напів урядова преса, поліція й шкільна управа (шкільний реферат) — ось ті три тарани, якими колишній віцегуберне́р, а нині краєвий президент п. Розсипал хоче розбити діло національного відродження Закарпатської України під красномовно-потураюче мовчання Праги. На чолі першої темної сили стоять кримінальний тип п. Свойше (традиції його в „Подк. Гляс." продовжуються й досі); на чолі другої — хитрий, як лис, і мстивий п. Воглідал; третьою керує вже згаданий мною п. Шімек. Всі вони великі приятелі між собою, — побратими, можна сказати, і всіх їх патрон натхнув однаково страшною ненавистю до всього українського, а значить і народнього. Бідна Закарпатська Україна, що йшла доброхіть в обійми братні, а за кілька років по Сен-Жерменській умові опинилась у чортячих!

Д-р Шімек — постать, на якій теж варт на хвильку зупинитись. Од своїх побратимів відріжняється цей шкільний адміністратор, голова „школьського реферату", тим, що ненависть до українського народу переповнила його утлу, дегенеративну фігуру до того, що вже їсть його самого, і коли вище начальство не змилосердиться й не відставить його від справи опікування закарпатськими українцями, то він захлиснеться в тій своїй ненависті. Евентуально я трохи помилився, сказавши що й його натхнув п. Розсипал: гадаю, що він появився на Закарпатті вже готовий, невідомо де начинений ненавистю до українців, як мадярське салямі зернами сала. Тільки як розумніший за Свойше й Воглідала, що відразу пішли пробоєм, він узявся до справи нищення українства тихо, злобно-зосереджено, пляново, одночасно затикаючи ним-же зроблені прогалини вчительства.

Спадщину його попередника, бл. п. Пешека, бистро зліквідовано. Вже не запрошувалося на посади до українських шкіл, як це було при Пешекові, ні директорів, ні професорів, ні вчителів, — а навпаки — обережно, поволеньки, але безапеляційно, звільнялося й тих, що вже були й заслужили признання закарпатського населення**). Натомісь призначувалося педагогів-чехів, що зовсім не знали української мови, а як учили — це не важно, аби чехи. Так само обережно, поволі почалась і отверта чехізація гімназій, торговельних та інших шкіл. Щодо нижчих, народніх шкіл, то тут на перешкоді стояли вчительські семинарії — мужська й жіноча — в Ужгороді і в Мукачеві. І дивнее диво, — шкільний реферат не тільки не утискав цих розсадників українського вчительства, а навпаки — прихильно підтримував їх!...

Розгадка цієї, так невластивої україножерові Шімекові, таємниці полягає в тім, що ці семинарії находяться в руках духовенства, яке дбає більше про релігійне виховання майбутнього вчительства, ніж про його освіту. Через це з т. з. „препарандій" виходять переважно учителі малоосвічені, малосвідомі, нерозвинені, а бували випадки, що й малограмотні, — учителі, що, за рідким винятком, могли тільки дискредитувати народню освіту в очах ревізорів з Праги й в очах культурної частини закарпатського населення. А цього й треба було п. Шімекові для його цілі: місцеве, українське вчительство „не дописує", — отже для піднятт́я культурного рівня закарпатського населення треба культурних, освічених учителів із Чехії. А щоб не стати на перешкоді законному стремлінню народу до рідної освіти — не треба покищо чіпати їх (інша річ культурні й досвідчені педагоги з емігрантів!), а натомісь треба потрохи припиняти відкриття українських народніх шкіл, а заводити по українських селах для дітей „баганів" школи чеські. То байдуже, що на селі тільки й чехів, що жандарм часто навіть нежонатий або бездітний: він, та жид або й два, три жиди, та ще й війт, та кілька селян, що за чарку паленки й смертний вирок собі підпишуть, — і за допомогою інших „чинників" — дивись — потрібну під прохання за чеську школу кількість підписів і зібрано. Дітей родичі не пустять до такої школи? Дурниця! іншої не буде, то і в цю посилатимуть. А на Верховині, напр., яка, через мудру аграрну і взагалі соціяльну нашу політику, все в стані хронічного голоду, й де майже не припиняє своєї діяльности Черв. Хрест, — там і інших засобів уживається, щоби діти українські ходили до чеської школи. Хлібця хочеш, кашки, сорочечку? Чому-ж не ходиш до чеської школи? — буде й хлібець, і кашка, й сорочечка...

Недовго ще порядкує освітою п. Шімек Закарпатську Україну, а вже — помалу чеських шкіл набралося щось півтори сотні. Щодалі діяльність його в цім напрямі набуває все більшого розмаху: можна сподіватися, що мине ще років з пять і трохи не кожне село буде ущасливлене чеською народньою школою*). І певно уявляється п. Шімекові зваблива ідилля недалекого майбутнього: всюди на Закарпатті школи — чеські, чеські, чеські, всюди по всіх школах середніх та інших учителі — чехи, чехи, чехи, всі „багани" перетворилися в чехів, чехів, чехів, — словом, вже не Закарпатська Україна, а „zemĕ česká",—його, п. Шімека, „domů". Від самої уяви в гістерію можна впасти. А головне — жадного вчителя з української еміграції! Кацапи? Дурниця, — мавр зробить діло, можна мавра й по потиличі.

А покищо на чатах інтересів „мавра" в шкільнім рефераті стоїть дуже цікава, бо характеристична для чеської політики на Закарпатті, фігура п. Коханого.— Це референт позашкільної освіти і цензор українських і московських пєс для театру. Хто він, цей приблуда бесарабський, з походження — досі ніхто докладно не знає. Волошинова „Свобода" нераз називає його бесарабським жидом; інші кажуть, що він українець, бо й прізвище має українське; сам же він вважає себе за „русского человека", хоч по московськи чеше так само кепсько, як і всі карпатороси-русофіли (українською мовою володіє дуже добре). Загальну увагу звертає його недоторканість. Від самого прилучення Закарпатської України до Чехословаччини він сидить на своїй посаді і пакостить всуваючи палки в колеса українському народньому культурному рухові, і ніякі скарги на

*) Глянь 24. ч. „Діла".

**) Коли ні до чого було причіпитися, то на поміч приходив п. Свойше й агенти Воглідала.

*) Чули ми, що п. Шімека недавно за його великі заслуги в чехизації Закарпаття піднесено до ранги радника мін. освіти й перенесено до Праги. Чули ми також, що першим його ділом на новій посаді було викинення за дітей з української гімназії в Ржевніцях під Прагою. Можемо сердечно пограту́лювати п. новому міністрові освіти, сол.-лем Дереро́ві такого надбання!

нього до Праги. Інтерпеляції та інтервенції посла о. Волошина в парляменті й міністра освіти не зрушили його з місця. Кажуть, що це тому, що в Чехію він приблукався ще перед революцією і був членом нашої мафії, тому ото й сидить так цупко.

Коли кому й завдячує шкільний реферат засмічення культурного руху на Закарпатті кацапщиною, то це п. Коханому. Людина він дрібна, малоосвічена, обмежена, але каїнову науку засвоїв досконало: народні бібліотеки понабивав московською літературою, не вважаючи на те, що майже ніхто її не позичає, а тому й не читає; в книгарні (московській) „Наша Речь" з якихось, відомих лише п. Коханому й книгареві, мотивів закуповувалося не тільки літературу, а й усяке друковане дрантя, макулятуру, й також розсилалося по книгозбірнях; українській „Просвіті" п. Коханий завше чинив усякі перешкоди й пакости, підтримуючи й підпомагаючи т. з. Общество Духновича, цю цитаделю кацапства; його потайними заходами зроблено те, що українському театрові відібрано урядову допоомогу й передано її на створення при Об. Духновича театру кацапського; пересувні лекції з чарівним ліхтарем для народу виголошується московською мовою, хоч ніхто, навіть автохтони-москвофіли, її не розуміють якслід, і т. д.

Так переводиться на Закарпатській Україні позашкільну освіту. Нікого вона звичайно не освічує, а ще більше затьмарює нещасне українське населення на радість і втіху п. Шімекові і його патронові, п. Розсипалові. Під галас і шум сварок автохтонної інтелігенції над т. з. „язиковим вопросом" і той і другий запопадливо працюють над чехізацією українського народу, творячи з „вільного" Закарпаття типову завойовану країну.

Адольф Свобода.

Бенеш про Паневропу і нац. меншости.

Чеський міністр закорд. справ Бенеш виголосив у Празі в Робітничій Академії відчит про Паневропу і національні меншости. На думку Бенеша, ідея Паневропи є тільки ідеєю, а не конкретним пляном міжнародньої політики. Що до національних меншостей, то Бенеш висловив думку, що охорона цих меншостей повинна втратити політичний характер і бути віддана в руки всіх держав Европи, а не тільки держав, які ці національні меншости мають. Національні меншости повинні здобувати свої права не шляхом революції, але шляхом організованої праці, беручи при тім під увагу ситуацію в Европі та реальні шанси можливости побіди.

СЕНАТ.

Бюджетова комісія.

В суботу, дня 22. лютого ц. р. на засіданні скарбово-бюджетової комісії в дискусії над бюджетом міністерства почт і телеграф в забрав голос сен. *М. Галущинський* та навязуючи до промови посла Палієва в соймовій комісії звернув увагу на неприйимання урядовців і нижчих функціонарів української народности до служби в почті й телеграфі. Тих кілька соток службовиків, що тут і там находяться, це спадщина по Австрії. А й вони пересіяні через сито ріжних комісій і верифікацій, сидять дуже часто на підрядних становищах або замикається їм дальший аванс. Відповідними прикладами ілюструє промовець сказане. Далі вказує на трактування українських сторін при віконцях почтових і в телефонічній обслузі. Складані зажалення остають неузгляднені. Навіть зарядження управи телефонів у Львові, що телефонічна обслуга не буде саботувати українські сторони, коли вони подають числа задля получень українською мовою, і те зарядження не принесло наслідків. Вкінці вказує промовець на те, що ще великі смуги в Галичині не мають належитої почтово-телеграфічної сіти, ще дуже богато місцевостей отримує почту раз а найвище два рази на тиждень.

Коли заст. міністерства відповів, що міністерство не видало ніякого обіжника, котрий спинював би приймання українців до служби, скарб.-бюджетова комісія майже у всій повноті заявилася за виданням позитивного обіжника, змістом якого має бути те, щоби почтові дирекції не ставили перешкод у тому напрям. й не обмежували кількости службовиків непольської народности.

Після проголошення амнестії в Південнім Тиролі.

Як відомо, Муссоліні проголосив амнестію для політичних вязнів у південнім Тиролі.

Н. В. Журналь" пише, що ця амнестія проголошена на доказ, що Італія думає поважно змінити супроти Австрії свій політичний курс. Досі амнестовано в Тиролі 8 осіб, між ними деякі, що були засуджені на дуже важкі кари. Також італійська преса бачить в амнестії крок до австрійсько-італійського зближення, яке почалось візитою канцлера Шобера в Римі.

Новий скандал у полпредстві.

У полпредстві в Ослі викрито дефравдацію на 400.000 корон. Слідство виказало, що частину тих грошей здефравдував данський комуніст Єнзен, а решту ужив на свої цілі більшовицький курер Орлов, який втік до Франції. Касієр полпредства в Ослі, який вернув до Москви зложити рахунки за ті гроші, засуджений на смерть і розстріляний.

Охорона й увласнення дрібн. арендарів землі.

Польське право мало досі кілька законів про охорону дрібних арендарів. В січні ц. р. комісія земельних реформ виготовила новий законопроєкт у цій справі, який має заступити всі попередні закони — і сойм на засіданні 21. лютого вже ухвалив його.

Новий проєктований закон бажає ввести слідуючі зміни й доповнення в дотеперішній охороні дрібних арендарів:

1) Закон з 31. липня 1924 р. захищав від довільного зірвання посесії (аренди) та від довільної підвишки чиншу дрібну аренду землі під управою збіжа, окішних ростин та городини, але згідно з ореченням Найвищого Суду не торкався дрібної аренди садів і з огляду на закон з 18. червня 1919. р. не відносився до лук та піль, засіяних конюшиною чи травами. *Теперішний новий закон має охоронювати кожну дрібну аренду чи підаренду, тобто кожну форму ужиткування землі і то незалежно від того, чи арендар платить свій чинш готівкою, чи частиною плодів або навіть відрібком.*

2) Найвищий Суд, покликуючися на § 1103 австр. цивільного зак., не признавав охорони дрібним арендарям землі в Галичині, коли вони платили арендний чинш умовленою частиною плодів. Суд визнавав ці аренди „контрактом спілки", який не має права до особливої охорони. Так само при дрібних арендах, які плачено умовленим відрібком, деякі суди визнавали їх „контрактами про наєм праці" і не забезпечували їх по думці окремих законів про охорону дрібних арендарів. Все те мало би тепер відпасти. Тільки *т. зв. депутатові чи ординарійні поля* (тобто поля віддані власником в ужиткування своїй постійній прислузі як частина винагороди за службу, отже городи форналів і т. п.) *і проєкт нового закону не визнає дрібною арендою і не признає їх особливої охорони.*

3) *Досі дрібні аренди не перевищували 5 гектарів в однім посіданні. Новий законопроєкт пересуває цю межу до 7-х гектарів.* Аренди понад 7 гектарові не є дрібними арендами і їх не торкається оця охорона.

4) Дрібних арендарів церковної землі фундаційної та землі територіяльного самоврядування (нпр. сільських і міських громад) не охоронював закон з 31. липня 1924 р. *Проєкт нового закону постановляє, що цю охорону мають одержати всі аренди землі, без огляду на те, хто є її власником.* Міністер земельних реформ заявив на комісії, що ця постанова не противиться конкордатові Польщі з Апостольським Престолом.

5) Дотеперішні закони про охорону дрібних аренд охоплювали в ріжних областях держави аренди, заключені у ріжнім часі. *Новий проєктований закон заявляє виразно, що він торкається всіх піль винайманих дрібним арендарям до хвилі проголошення цього закону.*

СТЕПАН ЛЕВИНСЬКИЙ.

ПАРИЖ У ГОРАХ.

Блаженною нехай буде мода руханки і спорту! Вона заміняє землю в олімпійські стадіони, дотепно чергуючи засідання Союзу Народів міжнародніми ігрищами, шкільні салі вона виповнює диспутами на тему дужання і сили, що завжди заміняються практичними вправами у ломанні стільців або розливанні чорнила, вона це поволі зміняє наш естетичний смак, відкидає корсет і надає граціозности жіночій постаті. Вона це повертає нам також зрозуміння краси мужеського тіла.

Але всіх благодатей спортової моди не перечислити. Кажуть, що в Америці руханка це головний предмет науки в ліцеях і університетах, що всякий належить там до спортового клюбу-братства, якого колірів боронить аж до... сліз одтаю. Кажуть ще, що така виховна система витворює солідарність у молоді, а солідарність це перший ступінь до могучости.

Звичайно у Франції не все ще так модерно як в Америці. Дітиска замісць підкидати мяч бубонять ще Овідія і Вергілія, а по студентських каварнях і житлищах нерідко можна ще почути дискусію на тему плятонських ідей або ідеалізму св. Томи з Аквіну. Тому дехто питає вже: Quo vadis Франціє?

Не хочу рішати тут питання, що ліпше виховувати тіло чи розум, чи зручніше вчитися плавати чи вивчувати песимізм Шопенгауера. Все на світі є функцією часу і простору. Одночасно проістнували, не знаючи про себе, дві великі культури: Рим і Китай, а коли перевернулася сторінка історії, зазнали пониження і декаденції. Найшли варвари... А коли варвари у новітньому розумінні, зам'ниво отрушними газами, всіми винаходами воєнної техніки, тоді...

Але вернім до нашої французької сучасности. Спортова мода пригадала французам їх Альпи та Піренеї і заплаканий, сірий, зимовий Париж почав снувати золоті мрії про сніжні верхи вінчані небом і сонцем, тріюмфальними діядемами, замінені в перли і бриляни води і воздуха. Зароїлися темні будинки, що є межою поміж містом і світом, початок далечіні і мандрівки; виповнилися стукотом лещат і дзенькотом совгів. Разом з тим Терентій і Плятон позалізали на високі полиці, а шафи і скрині викинули зі себе весь запас светерів, теплої білизни і шкіряних блюз. Пролунало гасло: у гори!

Їду вже, зашитий у куточок темнуватого купе. Мені на прощання посилає Париж бліду усмішку свого вечірнього обличчя, що вся повна таємности і притакування як грішний привид. Скільки в тебе облич, Париже? Скільки відповідей на одно і те-же саме питання, скільки запитів, на яких ніхто не в силі відповісти? А там на кінці залізних рейок чекає мене сніговий велитень Мон-Блян. Увесь крик і галас світа покрив згірдливою мовчанкою. Усій ріжноманітности людських почувань, їх недоцільности або суперництву, протиставив одну репліку, одну формулку, оден лік: спокій.

Їду у спокій.

А хто їде зо мною?

— Ви у гори? — питаю мого сусіда.

Біля мене сидить мущина років 45. Сивуватою борідкою окружив він своє обличчя, а на ніс поставив окуляри. Якісь дивоглядні окуляри, що в них скло грубе на палець. Зпоза них дивиться на мене пара чорних очей. Що кажуть мені ці очі? В них блиск добрости, цеї добрости, що її звуть часом добродушністю і ще трішки мелянхолії, що родиться разом зі свідомістю прогаяного життя. Але мій сусід покриває її доброзичливою усмішкою; він не є нестерпний для самого себе і для других обездолений і вічно нарікаючий вешасник. Це вибачливий і усміхнений самотник, що до нічого непричасний, але все розуміє. Чи так?

— Так, я теж у гори, — всміхається до мене.

— Ви до Chamonix? — питаю далі.

— Так...

— Значить, ми разом...

— Називаюся Ґарсія, — представляється мені.

— Ви еспанець?

— І так і ні, — якось дивно посміхаються його окуляри.

— ? —

— Не знаю ні слова по еспанськи.

— Дивно.

— Я народився в Єгипті з родичів еспанців, давніх еміґрантів. Дома балакав з сестрами по французьки, з батьком по англійськи. У ліцеї вчився по французьки. Відтак переїхав у Францію; став книговодом в одному банку.

Скоро знайомимося. У Ґарсії душа ентузіяста, без нюансів, проста і щира. Він кохає природу. Росказує мені про Піренеї, разом з тим нахиляється близько, близько надомною, якби хотів ліпше бачити.

— Ви маєте слабий зір, — питаю несміливо.

— Так, — він відвертає очі від мене, — всіх окулістів у Парижі знаю. І в Берлін їздив...

— Ви на довго у гори? — зміняю тему розмови.

— На жаль, тільки на три дні. Не дістав довшої відпустки. Подивлюся і верну...

На другий день маленька електрична залізниця несе нас сніговими стежками у гори, поза прогалини виповнені замерзлою мрякою, поміж ліси лабатих смерек, прибраних у діямантові пацьки ледяних різьб і сталяктитів і теплі, пухнате піря снігу. Край неба і сонця рисують мовчазні верхи кострубату дорогу до неба.

Мій сусід, Ґарсія, мов не той став. Всю мелянхолію відіслав назад почтою у свою темнувату париську кімнату, а тепер усміхається всім запасом прихованої енергії. Його ноги безперестанку мандрують у маленьку відкриту платформу, куди немилосердно мете сн... ледом, а мороз затискає свої залізні доло... закоца безвахисного тіла. Але Ґарсії байдуже зимно і втра... Він дивиться, живе всіма колірами лісів і полонин, прогалин і височин, мряки і прозорости

6) Закон охоплює також *підаренди* і постановлює, що підарендар має платити власникові чинш *безпосередньо*.

7) Який-же максимальний чинш передбачується в оцім новім законопроєкті? Досі обовязувала готівкова рівновартість торгової ціни за 150 кг. жита від 1 гектара землі першої кляси. Тепер *максимальний чинш за гектар землі першої кляси підвищується до готівкової рівновартости за 200 кг. жита і вже не дійсної, торгової, але біржевої ціни. Натомісць власник землі має оплачувати всі податки від винайм...еного поля, не маючи права вимагати їх звороту від дрібного арендаря. При аренді поля нижчих кляс* (2—7, як це означує виков. розп. міністра скарбу з 15. листопада 1923 р. до закону з 11. серпня 1923 р.) *чинш поменшується на 10 проц. від гектара кожної наступної кляси. Чинш платний є завсіди з долу, 1. листопада кожного року.*

Коли арендар платить вище означений чинш, тоді без його згоди власник поля *не може до 1. жовтня 1936 року розвязати арендної умови*. Постанови цивільного права, що торкаються виповіджевня чи розвязання аренди, не можуть бути пристосовані до дрібних аренд у розумінні цього законопроєкту. Відмінні від постанов цього законопроєкту умови чиншу (висота чиншу, час аренди і т. п.) є неважні.

Судові накази на зворот предмету аренди перед входом у життя цього закону (також на основі § 565 австр. цив. процедури) не мають значіння (за вийнятком судових рішень на основі арт. 7. і 8. закону з 31. липня 1924 р.), коли тільки арендар зголосить у суді відповідний внесок.

Власник може домагатися звороту винайм...еного поля кожної хвилі коли: а) арендар з власної провини і по взиванні на письмі не заплатить чиншу на протязі 30 днів по речинці; б) коли арендар без згоди власника уладив на арендованім полі каменолом або копальню і в) коли арендар самовільно винаймив арендоване поле другому.

Аренда може бути виповіджена щонайменше на 6 місяців перед 1. жовтня кожного року, коли 1) винарендоване поле розпарцельовано, або коли воно має бути розпарцельоване урядом чи Рільним Банком; 2) коли винарендоване поле є власністю сільської або міської громади; 3) коли арендар має стільки або ще більше свого поля, що власник; 4) коли власник, що винаймив поле, не має у власному ужиткуванні 45 гектарів орного поля; 5) коли винарендований і менший від 45 гект. ґрунт є єдиним майном власника, а винаймлено цей ґрунт задля малолітности власника в часі винайму або тому, що власник жив поза межами держави; 6) коли арендар удержується головно з торговлі, промислу чи з міських недвижимостей, і т. д.

З оцих постанов особливо важною є і для нашого духовенства і для його арендарів постанова четверта. Священик, що винарендувавши поле, не має у власнім ужиткуванні 45 гектарів, може виповісти аренду в означенім речинці на такім просторі аренди, щоби назад одержав на своє ужиткування 45 гектарів орного поля, які сам собі вибере (Пригадую, що на основі конкордату ерекція має не перевищувати 30 гектарів ужиткової ріллі. Решта має бути розпарцельована).

На випадок передчасної смерти арендаря, в його права входить дружина і спадкоємці у першій лінії, що жили з покійним у спільному господарстві.

Цілий цей закон мав би обовязувати тимчасом до 1. жовтня 1936 року.

Сойм приняв рівночасно з цим законопроєктом і резолюцію, щоби уряд предложив соймови ще й проєкт увласнення цих дрібних земельних арендарів.

Цей закон про охорону дрібних арендарів стався би сильним і в засаді заслуженим батогом на тих, що мають землю і самі не управляють її! Цей батіг скручений почасти так ґудзовато, що місцями він готов бити самих арендарів, але в соймі заявилася за ним ціла сільська демократія — і хоч сенат ще також має своє слово і правительство може в стані цьому законові посеред шляху, то все-ж таки вже нині треба мати на увазі ідею цього закону і рахуватися з нею.

Остап Луцький.

СРСР хоче почати війну над Дністром?

Румунський премієр Манів заперечив чутки про концентрацію більшовицьких військ над бесарабським кордоном, але частина румунської преси не приписує ваги цьому запереченню. „Курентул" повідомляє, що прем. Манів нараджувався з мін. війни Ціховським у справі військових заряджень у Бесарабії. Опісля премієр приняв послів Англії, Франції та Польщі. Часопис твердить, що Румунія може бути певна піддержки їх держав. Час. „Фація" впевняє, що уряд СРСР уважає теперішній час відповідним до зачіпної війни. „Універсул" здогадується, що більшовицька армія зовсім готова до европейської війни, яку хоче почати над Дністром.

Політика в торговлі і промислі.

(З кругів наших купців.)

Під заголовком „Кляпа „імпонуючої" паради" помістила вчорашня „Хвіля" звідомлення про віче львівського купецтва і промислу в справі новелізації промислового (оборотового) податку, що відбулося в салі львівського маґістрату. Сіоністи невдоволені вічем тому, що „кліка", яка заініціювала це віче, мала на меті лише особисті інтереси, бо в дійсности не допущено до дискусії, лише ухвалено резолюції, поставлені ініціяторами, не даючи купцям виповісти своїх болів і т. п.

І ми маємо дещо сказати про ініціяторів львівського віча.

Ініціятиву до скликання отсього віча на день 23. лютого ц. р. дала львівська „Конґреґація Купецка" головою котрої є відомий карієрович Литвинович Юзеф, який грає у львівському маґістраті першу скрипку та думає стати, хто зна, чи не президентом міста... Віче мало бути „оґульно купецке зґромадження" і конґреґація втягнула до орґанізації всі львівські торговельно-промислові установи, **а л е з а в и й н я т к о м у к р а ї н с ь к и х у с т а н о в.** Навіть *„Союз Українських Купців"* не дістав запрошення на це віче. Це тимбільше знаменне, що оці всі карієровичі, які в імени „господарчих сфер краю" забирають голос та подають себе за одиноких опікунів загалу і мало не добродіїв, систематично іґнорують українські господарські круги. Це виглядає так, начеб нас на нашій землі не було зовсім, а міжтим ми хіба теж маємо якийсь голос у господарських справах, хочби тому, що платимо податки. А й число наших прив. купців, членів „СУК.", йде не в сотні, а в тисячі, також число наших кооператив йде в тисячі, та проте ми в очах пп. Литвиновичів є нулем, з котрою нема що рахуватись. **Ц е п о в и н н о с о б і н а ш е г р о м а д я н с т в о, а с п е ц і я л ь н о н а ш е м і щ а н с т в о з а т я м и т и!**

Згадане „оґульно купецке зґромадження" скликували всі польсько-жидівські купецькі орґанізації, почнаючи „Конґреґацією Купецькою", а кінчаючи, навіть жидівськими страганярами. А на „Союз Українських Купців", який є поважною становою орґанізацією і має 10 філій, не було місця!

Віче не вдалось тому, що коли п. Литвинович не допустив загалу купецтва до голосу і щоб перед репрезентантами влади показатись льояльним, замкнув збори, — то загал підніс рішучий протест проти карієровичів, а пос. Айзенштайн заповів скликання нового віча. Під адресою „кліки" санаторія кличе „Хвіля", що це кляпа „імпонуючої" паради! Ми теж прилучуємось до цього оклику, але звертаємось з осторогою і на адресу сіоністів, бо кожна робота буде „кляпою", коли вона буде йти по лінії особистих інтересів „кліки", а не

воздуха; він переживає всю поему простору, чудотворність його глибочіні, чергування віддалі. Він реалізує у собі всю оману й ілюзію світа, мінливу, химерну, безмежну і чудову.

Чи справді треба бути сліпим, щоби бачити?

Ми першими гістьми у готелі „Високих ледовиків". Ще чешуть щітки фотелі і канапи, вазони прибираються у червоні і білі ріадвяні „ґі" (gui) і „у" (houx), кельнери добувають зі скринь припорошені фраки і чорні краватки, а господиня витягає з архіву свою найпривабливішу усмішку.

— Скільки гостей прибуде сьогодні? — питаю в неї.

— Сьогодні сподіваємося тільки одного, але завтра приїде десятьох, позавтра 25-тьох.

Виспавшися досхочу, біжу на залізничу стацію. Обважнілі від несподіваного вантажу, лініво, один по одному, прибувають поїзди. Дзеленькають дзвіночки санчат і лешата, ніби коси перекривлені через плечі, рисують у воздусі якусь нову азбуку веселощів і щастя. Свіжі, румяні личка дівчат, барвисті светери, тяжкі, ковані чоботи. Скрипить, пищить драпливий сніг, тремтить, здрігається від людського гомону воздух.

— Сьогодні перший день Різдва, — кажу до Ґарсії, ходім розважитися до касина. Приїхав паризький театр „Варієте", дає відомого „Topase", знаєте?

Але ні, Ґарсія не піде зомною до театру. Він їздив воздушною залізницею на шпиль „Aiguille du Midi"; там удивлявся довго, довго у драпливу ясність заміненого у світло Монт-Блянк. Він-же був так близько його, тільки руки простягнути... І мій приятель утомився, лице йому чогось дивно видовжилося, руки повисли нерухомо по боках тіла, а грубезні окуляри зайшли млою.

— Отже добраніч, до завтра, — простягаю йому руку.

— „Topase" — це історія людської думки замкненої у золотий панцир монети. Історія дужання, нерівної боротьби маленького, тихого інтелектуаліста зі світом капіталу, підкупу й освяченого суспільними канонами злочинну. Зачароване колесо егоїзму, сатири і сміху. Це вся Франція, сьогоднішня і вчорашня, вся прибрана у квіти думки й у буряни матеріялізму. Чи тільки одна Франція?

І жінка... Але ось вона, тут недалеко, у льожі... Дивляться на мене темно-сірі очі зпоза великого віяла зі струсиних пер. Делікатне личко, яке з діда-прадіда знало тільки теплі просторі покої, тіло, що розквітало у пуху і шовку. Знаю вас, ґарна пані, вас виховала Франція, ця грошовита, що не дбає про завтра, ця з учорашнього Quartier St. Germain, що покланяється трьом богам: славі, прізвищу і грошам. Вона зрештою чутка на всі ніжности людської думки. І вас, ґарна пані, виховували певне Ґюґо і Бодлер, але першого з них ви уже не брали би в руки, правда? Довгими зимовими вечорами ви прочитували всі мемуари XVIII. ст., історію новшалянтних фраз і ввічливої усмішки. Ви й тепер читаєте богато, тільки читаєте інакше. З перших сторінок роману вгадуєте всю решту. І знаєте ще, що ваша усмішка більше варта від тому поезій. З модерних? — ви ніколи не любили Андре Жіда, і щось чарує вас у повістях Монтерляна, це певне, ви-ж жінка. Зрештою, над усе волієте тепер музику. Граєте Равеля, але залюбки повертаєте у минуле до Моцарта і Couperin. І... пустуєте, чи я вгадав?

Але вже велике віяло закриває темно-сірі очі, що всміли мені тільки розказати, а на сцені симпатичний інтелектуаліст учитель стає нараз — капіталістом. Він поголив свою традиційну борідку, накропив ніжними пахощами хустинку і бодро пішов у крутіж танку монети й еґоїзму. Для жінки, розуміється, для неї... І ніхто не дивується його метаморфозі. Ми-ж у країні Бальзака.

Щасти Боже, Топазе, на нову дорогу життя!

Нічю будять мене веселі голоси. Серед світових просторів осяяних блідувато-синім місяцем котиться претяжке авто. Позаду нього десяток лешат і пять-шість запаморочених людьми санчат. Все простує кудись назустріч сонцю, у прозору безодню світа. Хтось рецитує строфу Верлена, схрещуються тонкі вістря дотепу. Це ті зі Сорбони або з вулиці д'Ульм. Їхня мандрівка у гори веде крізь місячні ночі. Білий простір верховини прошибає людська думка і все змінює навколо, бо що реальнішого на світі від неї?

Але реляція реального і нереального змінюється разом з порою дня і має свій еквівалент у безпечному і небезпечному. Коли баский кінь несе вас на лешатах кудись у крутіж сніговії, коли розпливаються навколо, мов марева, дерева і гори і лишається тільки небезпека, бадьорість вітрів і розпуцаність звірята, тоді думки втікають сполохані, а реальним остає один тільки кінський — хвіст, його химерність і забаганки. Аж доки не зариєте головою у сніг. Тоді все потроху вертає на своє місце і широкоплечий Мон-Блян і дерева і гори. Вертають і думки одна за одною у розпалену голову а з боку, здивована, дивиться на вас добряча коничка і жмурить одно око, як в історії Дон-Кіхота.

Такий спорт називається Ski-kjoring.

Але всіх тутешніх спортів навіть не перечислити. Люблю дивитися на „гокі на леді", на всі ці криві лінії рисовані замашистими грачами, що схрещуються посередині як квіти в китиці. Вони вються, кружляють навколо маленького, заляканого мячика, що не знає де сховатися, а закривлені, ніби турецькі шаблюки, держална дражнять його делікатно ніби маленького котика і розростаються потому у скомплікований рисунок спіральних ліній, якого позаздрилиб навіть фантастичні ліяни тропічних лісів. Нарешті маленький мячик вистрибує якимсь чудом у воздух і втікає кудись далеко поза круг замінених у формулку людських пристрастей. Тоді лінії змінюються у широкі поважні колеса, що вяжуться взаїмно ексцентрично, як модерні подружжя. Але мячика відшукують...

Два слова почуєте тут скрізь і завсіди. Вони всилі змінити настрій людини, виповнити одноголосну розмову батька і сина, мужа і жінки,

буде висловом змагань цілого без виїмки загалу.

В торговлі і промислі не повинно бути політики, тільки спільність інтересів усіх — без ріжниці нації і віри!

НОВИНКИ

— **Виставка українських килимів і вишивок.** 5. березня в салях Промислового Музею у Львові буде улаштована відомою нашою килимарською фірмою „Гуцульське Мистецтво" в Косові велика Виставка українських килимів і вишивок. Виставка буде улаштована по зразку подібних европейських виставок з гарно виданим ілюстрованим катальогом та з показом місцевого вовняного сирівцю, який згадана фірма опрацьовує сама і яка перевищає своєю якістю імпортовану вовну. З мистецького боку Спілка „Гуцульське Мистецтво" покаже свої мистецькі досягнення в оформленні українського народнього килиму та сучасного. Будуть виставлені численні килими з народніми мотивами та зразків наших артистів, обох Холодних, Лісовського, Крижанівського і проєкти Ковжуна, Осінчука та Музикової. На відкриття будуть розіслані запрошення, а рівнож, будуть прийматися замовлення на виконання килимів по виставленим зразкам.

— **Ширші сходини Союза Українок** відбудуться 25. лютого в год. 19. в домівці Т-ва при вул. Підваля ч. 7. На дневнім порядку реферат п. Анни Палій п. з. „Американка". Окремих запрошень не висилається.

— **На будову Національного Музею** вплатили по 50 зол.: інж. Володимир Шматера і судля Лев Ткачук; 30 зол.: сен. В. Децикевич; по 10 зол.: о. В. Сухий і П. Бачинський, д-р П. Шепченко, д-р Ю. Олесницький, дир. А. Андрухович, д-р О. Макарушка, дир. Ник. Даниш; по 5 зол.: інж. М. Творидло, д-р М. Литвинович, оо. Й. Логинський і В. Лончина, д-р Д. Мурецький і Ангелина Андрухович із Станиславова; 3 зол. М. Химка. Приступили як члени Громадянського Комітету розбудови Національного Музею: дир. Андрухович Амвр. і Ангелина, Н. Даниш, Кульчицькі Олена і Ольга з вкладом 100 зол., інж. К. Мазур із Франції і Герміна Шухевичева зі Львова.

— **Любовна трагедія в Станиславові.** На днях у Станиславові при вул. св. Йосифа урядовець Олекса Шуберляк застрілив свою наречену Ірену Сокаликівну, після чого сам стрілив собі в чоло, наслідком чого помер у лічниці. Поліції не вдалося вияснити причини цього кроку молодої пари. Дехто підозріває, що Шуберляк застрілив наречену зі задрости, але є також переконання, що ця залюблена пара порішила разом закінчити життя самовбивством.

— **За бійку на весіллю.** Дня 22. лютого перед судом присяглих у Львові відбулась розправа проти Івана та Осипа Бартошевських із Ланів біля Ширця обвинувачених у тому, що на весіллю в домі Горака підчас бійки стріляли з револьверів до своїх противників. Обвинувачені не признались до вини і свідки не могли з певністю ствердити, хто якраз стріляв, тому обидвох обвинувачених звільнено від усякої вини і кари.

— **Стріли на вулицях Львова.** Дня 23. ц. м. в ночі на Болоню у Львові поліціянти арештували злодія і хотіли його відпровадити до вязниці. Злодій кинувся на поліціянтів, вирвався їм з рук і почав утікати. Поліціянти стрілили за ним кілька раз, але через темряву не вцілили і злодієві вдалося втекти.

— **Табор для „кулаків".** Біля Глубочан недалеко польського кордону, радянська влада побудувала великий табор, призначений для арештованих „кулаків", яких сторожа переловлює підчас їх утечі через кордон. У цьому таборі вже тепер перебуває кількасот „кулаків" над якими комуністи знущаються за спробу вирватись за кордони СРСР.

— **Більшовики торгують плятиною.** Московський державний банк вислав до Гамбурґа для продажі 750 кґ. плятини, вартости 500 тисяч фунтів штерлінґів. Це перший транспорт плятини із СРСР. Европейська преса коментує цей факт, як доказ крайньої фінансової скрути радянських республик.

— **Жінка засуджена на смерть.** Дня 22. лютого в місті Фльоренції, у Зед. Державах Півн. Америки виконано смертний присуд на особі Марії Ґоденей. Вона була засуджена за вбивство свого чоловіка. Марія Ґоденей мала 26 літ. Це вже двацята жінка у Зед. Державах засуджена на смерть.

— **Нова помста фараона.** Як це вже нераз писалось, особи, які брали участь у розкопках гробниці фараона Тутанкамона, вмирали часто таємничою смертю і в цій смерті дехто бачив акт помсти фараона за нарушення його спокою. Тепер ґазети пишуть, що льорд Вестбері, який розкопував гробницю цього мстивого фараона, скочив у Льондоні із 5 поверху і згинув. Причиною смерти мало бути ніби те, що його мучила думка про можливість помсти фараона над його особою. Але дехто пише, що цей льорд скінчив життя з розпуки за сином, який застрілився.

— **Дещо зі статистики подружого життя.** Статистика виказує, що річно в Европі жениться 3 міліони пар. На стотисяч подруж припадає 1500 щасливих, 26.000 подруж живе у вічній ненависти і ворожнечі, а решта живуть собі ні зле ні добре, невтрально і без любови толеруючи себе та терпеливо двигаючи ярмо. Статистика виказує також, що у всіх нещасливих подружах жінка свято переконана, що причиною всіх нещасть в родині є чоловік, а чоловік присягає, що все лихо в супружа вносить жінка.

— **Розвід архикнягині з Монако.** Князь Петро, шурин князя Людвика, теперішнього володаря маленької держави Монако, подав на свою жінку до суду скаргу, що вона зраджує його і тому він просить перевести розвід. Виявляється, що жінка князя Петра, молода архикнягиня Шарльота у маленькій державі, де живе тільки кілька тисяч осіб, всеж найшла собі якогось лікаря, вибранця свого серця і зрадивши чоловіка, дала причину до розводу.

— **Задовжені студенти.** Журнал анґлійських студентів „Ізіс" подає, що студенти університету в Оксфорді мають тепер у ріжних торгівлях та в приватних осіб 250.000 фунтів штерлінґів довгу. Чотири кравецькі фірми внесли на студентів скаргу за незаплачення боргів, а кілька торговельних підприємств подало ректорові університету цілий список студентів довжників.

—**Конфіската творів Декобри.** Міська управа в Гамбурґу наложила конфіскату на 3 твори Маврикія Декобри, тому, що зміст їх має антиморальні тенденції, а саме сконфісковано „Мораль в півночі", „Фільософ і вуличниця" та „Дівчур". Видавництво „Атлянтіс" у Гамбурґу внесло проти конфіскати рекурс.

— **Смерть кардинала.** Дня 22. ц. м. в Римі помер секретар консисторіяльної конгреґації кардинал Перозі. Помер він у 62. році життя, а кардиналом бу він іменований 1926 року.

— **Новий лист Дідерота.** Професор Генрик Броншон винайшов у бібліотеці в Дорпаді новий невідомий лист славного автора Енциклопедії Дідерота. Лист цей писаний із Петрограду до фізика Айлера, якого Дідеро повідомляє, що російська Академія Наук іменувала його своїм членом. Зі змісту листа видно, що Дідеро був дуже врадуваний тим фактом, що його іменовано членом Академії і тим чином зачислено його до „найрозумніших людей Европи".

— **Новий віцевоєвода у Львові.** Як повідомляють з Варшави, повітовий староста у Володимирі Волинськім Гнат Трояновський, іменований начальником виділу воєвідського уряду та віцевоєводою у Львові, а не воєводою, як це на днях з Варшави мильно інформовано.

— **В Українськім Лікарськім Т-ві** у Львові, вул. Гродзіцьких ч. 4. реферуватиме в четвер дня 27. лютого в 7. год. веч. тов. д-р Могильницький: 3 випадки з казуїстики. — За виділ Українського Т-ва: д-р Музика голова, д-р Прийма секретар.

— **Традиційні вочерниці „Червоної Калини"** відбудуться дня 1. березня в салях Народньої Гостинниці відповідно на цей вечір оборудованих. Управа „Червоної Калини" не висилає окремих запрошень. Поіменні карти вступу видається в льокалі „Червоної Калини" вул. Руська ч. 18/III. в днях 27. і 28. до год. 1-ої в пол. і від год. 5—6 по пол., та 1-го березня до год. 12-ої в полудне. 1512 1-4

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 24. лютого п. р.: за масло експортове солене й несолене пріма по 5·30 зол. за кільограм; за літру молока 0·38 зол. за літру сметани 1·50 зол.; за копу яєць 6·20 зол.

Цікава виставка.

Праці „Кружка Механіків" при т-ві „Основа" у Львові.

Кожну виставку праць у нас треба радо вітати, бо це наглядний показчик нашого життя. Нема чого соромитися, як може яка праця видається нам не зовсім підходячою: на те є виставка, аби чужі, а не ми, могли дати свій осуд. Певна річ, досі не дуже то було що виставляти, але все таки кожна виставка дає обопільні користи: виставляючий чує погляд на свою працю, а глядач знайомиться з виставляючим.

Цеї гадки придержувалися певно і члени „Кружка Механіків", студенти львівської політехніки, згуртовані в т-ві „Основа", як рішали виставити свої праці публично в „Академічному Домі". І треба признати, що перший їх дебют був зовсім удатний. Жаль тільки, що за мало членів узяло у виставці участь, а ще більший, що виставлені праці — це дуже невеличка частина праці тих студентів, яким всякими правими й неправими способами вдалося видістати на світ свою роботу зі сховків львівської політехніки. Бо треба знати, що праць студентам у львівській політехніці з засади не вертають. Одначе може на будуче вдасться усунути ту перешкоду і ми зможемо побачити цілість усіх праць наших студентів.

А проте виставка, хоч вона і початкова — цікава й ріжнородна, бо дає замкнену в собі цілість праць від початку до кінця студій. Одначе для кращої оцінки праць поодиноких членів „Кружка Механіків" чи не доцільніше булоб виставляти всі праці кожного члена окремо, почавши від нарисної ґеометрії, а скінчивши на випускних проєктах. Це булоб для оцінки кожного зокрема і для виставляючого і для глядача наглядним доказом поступу і зужитої енергії в його праці.

Між виставленими працями є одні походження львівської, а другі данціґської політехніки; це праці тих студентів, які почали свої студії в Данціґу, а кінчають у Львові.

Між одним і другими виконанням замітна ріжниця, а саме на користь данціґської політехніки. Більше практичні завдання і глибше подумані, розроблені на більшу самостійність у виконанні — в противлежність таких-же завдань львівської політехніки. Що більше потрібно у практичній роботі інженіра, те й бачимо відбите в данціґських задачах. Здається часами, що от якась там дрібничка, а вона в пізнішім житті дуже придається і молодий інженір не буде змушений аж питати, як це робиться, а сам приступить до виконання.

На виставці є праці 16 студентів, яких і слід назвати би в поазбучному порядку: Білинський, Богачевський, Гамерський, Клюфас, Кравців, Кузів, Лабій, Лукомський, Малюца, Маринняк, Маркусь, Новосад, Саламон, Стародуб, Тимощук і Яцкевич. Розуміється, що є праці в ріжнороднім виконанні, але все таки з проєктів слід вирізнити деякі, як ось студ. Маринняка та Лукомського. Перший зі своєю кітлівнею, а другий з паровозом завдали собі багато праці, вислідами якої можуть похвалитися. Є ще й інші проєкти, з якими автори їх можуть сміло показатися перед світ і які найдуть на своє знання справедливих суддів.

Окрім графічних робіт є цілі томи технічних описів, які відносяться до виконаних проєктів і звітів з відбутої практики. Переглядаємо їх побіжно, бо на студіювання нема часу. І тут видно великий вклад праці, яка даром не повинна пропасти. Беремо одну з них і переглядаємо уважніше: це звіт з практики студента Лукомського, яку він відбув у „Товаристві експльоатації поташових солей" в Калуші. Це не тільки звіт, але

може навіть теща і зять. Перше з них це: чи падає? Звичайненьке собі запитання і я спершу не знав у чому діло? Бож усяка всячина може мати прикмету падання. Людське тіло, коли слизько на дворі, акції на біржі, коли Бріян їде до Женеви, або Залеський з неї вертає і ціни падуть часом, коли не в дійсности, то хоч у сні. Але це альпейське „чи падає"?, яке чую тут скрізь, торкається снігу. Коли „падає" тоді всі вдоволені сміються і жартують, а коли ні — краще промовчу.

Друге таке магічне слово це: „Петерсен", імя славного норвежського спортовця. — Ви чули? Завтра Петерсен скакатиме на олімпійському стадіоні? — почуєте запитання, або: — Ви знаєте, Петерсен розвівся зі своєю жінкою?

Але у самий день змагань розноситься жахлива вістка: Петерсен викрутив собі ногу, він не зможе скакати. Що торкається розводу, відомість теж дементують, констернація.

Після Нового Року Париж вертає назад на своє давнє, географами означене місце, а лишається тільки Англія і жменя професійних спортовців. Ґарсія давно вже повернув до своїх сальдо і конто, а мене чекають довгі рядки китайських значків. Напередодні виїзду сиджу сумний у готелевому голю й одним ухом слухаю оповідань господині. Вона росказує історію одного скандалю.

— Знаєте, у моменті, коли вже виходила з його кімнати... Але я не слухаю далі. Крізь вікна дивиться на мене сніговий велитень Мон-Блян і весь спокій зачарованих Богом і зимою гір.

Прийдеться завтра їхать назад, від спокою у божевільний крутіж життя, до жовтуватих паризьких вечорів, до блідої усмішки ночей.

коротка студія, за яку експерт з урядовим титулом казав би соб. дорого заплатити. А український студент вдоволився певно чимнебудь, хоч подав у звіті цінні уваги.

Приходиться ствердити, що людей технічної науки так званого молодого нарибку, маємо і то значний відсоток, тільки... не знають вони, як і де приноровити те своє знання. Чужі не дуже то хочуть українців приймати, а свої дають нерідко роботи чужим. Зачароване блудне коло. А слід би з нього вийти!

П. В.

Уневажнення виборів у лідській окрузі.

Найвищий суд розглядав 24. II. протести проти виборів до сойму та сенату. Протест проти виборів у виленській та білостоцькій округах відкинено. В справі протестів проти виборів у м. Вильні Найв. Суд постановив додатково переслухати свідків під присягою. Проти виборів в окр. Ліда, Молодечно, Ошмяни, Вилейка запротестували були: Визволене, Стр. Хл. та Бльок нац. меншин. Протести тих двох останніх лист узглядшено і листам Стр. Хл. і нац. меншин привернено важність. Причиною уневажнення виборів було це, що свого часу уневажнено дві листи наслідком вицофання підписів.

Виб. округа 62. була семимандатова. При виборах у 1928 р. 4 манд. здобув був ББ: (Окуліч, Каменський, Щерба, Лойко), Станкевич (біл.), Волинець (Сельроб) Карневич (ХД).

Протест проти виборів до сенату в лідській окрузі розглядатимуть 10. березня.

Вислід виборів у сандомирській окрузі.

У неділю, 23. лютого, відбулися додаткові вибори до сойму з сандомирської округи. Голосувало ледви 50 проц. управнених до голосування, а в 1928 році голосувало 80 проц. Листа ч. 2 (ППС) одержала 14.408 гол. (передше 34.850) — 1 мандат, листа ч. 3 (Визв.) 20.778 (49.198) — 1 мандат, листа ч. 10 (Строн. Хл.) 34.864 (24.348) — 2 мандати, листа ч. 18 (Бльок нац. меншин) 10.907 голосів — манд., листа ч. 24 (Стр. Нар.) 15.537 (15.361) — 1 мандат, листа ч. 25 (ХД і Пяст) 14.238 гол. — манд., листа ч. 38 (Ком.) 4.428 гол. — манд., З ППС здобуде мандат Влосінський, з Визволення Смола, із Строн. Хл. Доброх і Кравчик, із Строн. Нар. ред. „Слова Радомського" Пшибильський. Клюб ББ не ставив тепер своїх кандидатів у цій окрузі. ППС утратила 1 мандат (пос. Лопацький). У звязи з вислідом виборів у сандомирській окрузі наступить мабуть пересунення мандатів із держ. листи (пос. Щипюрський з рев. фракції ББ). Мандат цей дістане тепер Клюб Нар. або ППС.

Обіжник мін-ства вн. справ у справі віч і зборів.

Мін-ство внутр. справ розіслало до всіх воєводів обіжник, що м. і. займається справою делегування на віча та збори представників адмін. влади. Обіжник зазначує виразно, щоби в тім характері делегувати лише урядовців, докладно обізнаних із приписами, тактовних і зрівноважених. У поважніших випадках конечна є особиста участь старости. Поліційними функціонерями можна користуватися для тієї функції лише в виїмкових випадках. Вкінці обіжник зазначує, що на замкнених зборах легітимування учасників виключно на осн. „особистих доказів" є невикональне і не повинно мати місця, тому, що нема прямо у мало такі „особисті докази".

Нові пашпортові приписи вже обовязують.

Новий розпорядок у справі видавання закордонних пашпортів входить у життя 25. лютого. У Львові видаватиме всякі закорд. пашпорти, звичайні, пільгові та безплатні, за виїмкою журналістичних городське старосто, а саме для осіб, замешкалих у Львові. Староство львівського повіту даватиме пашпорти мешканцям того повіту. Журналістичні пашпорти видаватиме воєвідство. Нормальна ціна пашпорту: 1) за пашпорт для одноразового виїзду або за кожний дозвіл на новий виїзд 100 зол., 2) за пашпорт для більшеразових виїздів 250 зол. Ціна пільгових пашпортів для одноразового виїзду: 1)за оплатою 25 зол., коли в торговельних і промислових цілях, 2) за оплатою 20 зол., коли в наук.-сусп. цілях, задля лікування конечного за кордоном незаможної особи, для товаришення хорому незаможньому задля конечної опіки в подорожі, на випадок конечного виїзду незаможної особи у родинних, маєткових або інших дуже важних особистих справах, у випадках, що заслугують на виїмкове признання. Пільгові пашпорти для більше разового виїзду 1) за оплатою 150 зол. у торг. і пром. цілях, 2) за оплатою 100 зол. задля конечного лікування за кордоном незаможньої особи, задля товаришення незаможньому (як вище в 1-разових пашпортах). Коли не вихіснувано пашпорт за визначений речинець, на який його видали, можна жадати 1) або звороту оплати, 2) або продовження важности пашпорту, а саме а) або без додаткової оплати, коли петент докаже, що важні причини перешкодили виїздові, б) або за оплатою, коли петент не докаже цієї важної причини.

Судовий присуд і телефонічне підслухування.

У Варшаві оголошено присуд ап. суду в справі фальшівників банкнотів, обвинувачених теж у вбивстві одного зі своїх спільників дукаря Рафайловича. Ап. суд піддержав присуд окр. суду та засудив усіх пятьох спільників кожного по 12 літ тюрми. Присуд цей є в звязи з телефон. підслухуванням, бо на основі переслухання доказано участь засуджених у тих злочинах. Так ап. суд признав, що вимір справедливости може користуватися матеріялами, доставленими з телеф. підслухання. Обвинувачення основувалося на телеф. розмові, яку вели обвинувачені, а підслухала її поліція.

Вбили 5 емігрантів у амбасаді СРСР?

Берлінські часописи повідомляють, що в більшовицькій амбасаді в Берліні вбито 5 російських емігрантів. Їх заманили підступно до амбасади та вбили й закопали в підземеллях давньої православної каплиці в третьому подвірі амбасади.

Влом до церкви.

До церкви в Розгадові (пов. Зборів) вломилися злодії, розбили скарбону та забрали 727 зол. Поліція арештувала як підозрілих у вломі 23-літнього Павла Гузара та 22-літнього Вас. Волошина, обох із села Годів. Їх відіслали до окр. арешту в Золочеві.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87 00—8·87 50, канадійський долар 8·78 00—8·78·50 чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·00 1·25·50 румун. лей 0·05·00 0·05·50 француський франк 0·34·75 0·35·00, швайцарський франк 1·71·90—1·72·10 фунт штерлінгів 43·30·00—43·50·00, голяндський червінець 15·00—15·50, німецька марка 2·12·85—2·12·95

Зі спортового життя.

Гаківка у Львові.

Після ремісового висліду змагань (0:0) Львовянки з Лехією І. Б. за мистецтво Б-кляси здобула це мистецтво Львовянка, маючи ліпше від України відношення вор.т. Кваліфікаційні гокейові змагання на леді за полишення чи пак за вхід до А-кляси між Лехією і Львовянкою відбудуться у второк 25. ц. м. в год. 3 попол. на лижварськім торі „Світезі".

Гокейовий турнір на леді за ювил. нагороду Лехії відбудеться на лижварському торі 5. п. а. п. при Янівській вул. у вечірніх годинах при світлі рефлекторів у таких днях: середа 26 ц. м. Чорні—Львовянка — год. 18, Україна—Лехія — год. 19; четвер 27. ц. м. Погонь—Лехія — год. 18, Україна—Львовянка — год. 19; пятниця 28 ц. м. Україна—Погонь — год. 18, Чорні—Лехія — год. 19; субота 1. березня Львовянка—Погонь — год. 18, Україна—Чорні — год. 19; неділя 2. березня Погонь—Чорні — год. 18, Лехія—Львовянка — год. 19.

ЕМЕРИТ.

РУКАВИЧКИ.

(Буцім-то гумореска.)

Одинокий час, коли я носив рукавички, це був 1882 рік, коли я відбував однорічну військову службу. Тоді я мусів носити цілий рік жовтаво-білі, ірхові комісні рукавички. Ні передтим ні пізніше не знав я таких витребеньків.

Все бувало моїй жінці викладаю: „Як мій ніс може в найбільший мороз обходитись без „новосівничок", то й рукам не треба рукавичок".

Але жінка й досі не хоче вірити, що відкриті руки можуть їсти вітаміни з соняшного проміння.

На початку січня цього року дала мені жінка 15 зол., щоби я конечно купив собі рукавички. Що було робити? Мусів. Але дав за них лише 12 зол. 50 сот.

— О, тепер ти зовсім інакше виглядаєш! — каже жінка.

Горда вона і я з нею. Та йдучи до міста, натягаю — при жінці — бронзові шкіркові рукавиці; але зараз на сходах: тиць їх до лівої кишені футра.

Другого дня після придбання рукавичок сідаю до переповненого трамваю (рукавиці в кишені), стою хвилинку на плятформі, а побачивши в середині вільне місце, входжу. Вкладаю руку в кишеню, а рукавиць у кишені футра вже нема. Виходжу на плятформу:

— Зараз віддай, злодію, рукавиці, бо побю так, що зуби позбираєш!... кричу до якогось обірванця. Він трохи завагався і віддав.

Оповів я це дома жінці.

— Якже злодій міг тобі стягнути з рук рукавиці? — питає.

Треба якось викручуватися — думаю.

— Я витягав гроші — тай...

— А якже ти смів так промовляти до незнайомого злодія? Таж він міг тебе ножем пробити!

— Може й рація, але, бачиш, трамвай переїздив якраз біля вулиці Яблоновських, в тій самій секунді нагадався мені мій давній „пан" капраль. Він — бувало — кричить на цілу „цимбру": „Віддай, злодію, хліб, що був на „бреті". Так само крикнув я до злодія і, як бачиш, рукавички є в мене.

Приобіцяв я жінці, що на другий раз, як мені ще таке з рукавицями трапиться, підійду до злодія, вклонюся йому чемно і скажу: „Прошу пана злодія віддати мені ласкаво мої рукавиці".

Вчора прийшов до нас аґент з полотнами, а з ним хлопчисько, що їх носив. Жінка вибирала полотно в кімнаті, а хлопчисько чекав у передпокою. Коли вони відійшли, я запримітив відсутність рукавиць у лівій кишені футра. Вкрав хлопчисько — очевидна річ.

Тепер наші ролі з жінкою помінялися. Я кажу, що мушу мати мої рукавиці назад (після дезинфекції), а жінка наклонює мене, аби я з них „зрезиґнував".

Раджуся знайомого, що робити.

— Треба зголосити в комісаріяті при Яблоновських, але ще ліпше на Яховича. На Яблоновських будуть писати довгий протокол і — на тім скінчиться. А на Яховича будете мати ще нині рукавички. Вони вже мають на це спосіб.

Але я, для певности, раджуся ще компетентного чинника — пана „постерункового".

— Зверніться на Яблоновських.

— А на Яховича не можна? — питаю.

— Коли вкрадені рукавички мають вартість щонайменше 2.000 зол., то можна, а як ні, то вас там не пустять.

— А якби таки пішов на Яховича?

— То вас викинуть.

Пішов я на Яблоновських. Камяниці, касарні... годі зорієнтуватись.

Нарешті добрив я до комісаріяту. На коридорі табличка над дверми: „Дижурний пшодовнік".

Стукаю, входжу, питаю чемно, чи тут можна зголосити таку й таку справу. — Тут.

Взяли перо до рук, папір і зачали довгенько.

— Позвольте — кажу — ласкавий пане пшодовніку, що сяду: ноги болять.

— Но, можна, можна...

Пишуть генералії, де мешкаю, ціну рукавичок... Та вже на питання, де я купив рукавички, відповідаю загально: на Галицькій вулиці. Фірми не знав. Питають далі, яке це полотно було? Не можу відповісти, а кажу, що не полотно украв хлопчисько, а рукавички.

— Я знаю — каже пшодовнік — але мушу знати все, бо такий маємо тепер наказ.

— А чи то полотно ви взяли за готові гроші, чи на виплату?

— Алеж то не я брав, а жінка — кажу.

— А, так.

— Но, а чому хлопець не вкрав футра?

На це питання я знову не вмів відповісти.

А врешті:

— Чому ви не стояли в передпокою і не пильнували рукавичок?

Тут я вже не втерпів:

— Дуже жалую, що я не стояв дома в своїм передпокою, бо не потрібував би тут цілу годину сидіти.

Вклонився я чемно і вийшов.

Мені полекшало, як рукою в дняло. Я зрозумів, що коли ходжу без рукавичок, то не потрібую памятати, де їх купив і де їх згубив. І не потрібую звертати уваги ні на свої руки, ні на чужі.

Змагання за мистецтво в Криниці

Змагання за гокейове мистецтво Польщі в Криниці закінчилися таким вислідом: мистецтво здобув варшавський А. З. С., львівська Погонь здобула друге місце, варшавська Легія третє, львівські Чорні — четверте. Після змагань роздано нагороди.

Дописи.

КОМАРНО. *(Агонія сель-робу в Комарнянщині).* Дня 17. II. 1930 р. відбулося в Комарні в салі Т-ва Задаткового посольське справоздавче віче під проводом о. сенатора Татомира та пос. Гр. Тершаківця. Зрозуміли широкі круги нашого громадянства своє грізне економічне та політичне положення, тому виповнили по береги салю, хотячи вислухати справоздання з діяльности своїх парляментарних заступників. Віче отворив пос. Гр. Тершаковець, даючи голос о. сен. Татомирові, який повними запалу словами доказав правдивість слів нашого генія: „В своїй хаті своя правда і сила і воля". Недалеко нам шукати причин недостачі нашої рідної хати. У нас не було досі такої єдности, свідомости та щиро-національних почувань, як у інших народів, а це саме ключ до розвязки нашої справи в корисному для нас дусі. Вкорінились ті слова глибоко в серцях присутніх. Не знайшли лише признання у горстки національних руїнників, „діячів" сельробу, котрі вже на вступі своїми брутальними дотинками старались іти на руку поліції та розбити віче. Одначе це їм не вдалось. Наше громадянство, в переважаючій скількости селяни, вислухало до кінця обох справоздавців та ухвалило отсю резолюцію: „Зібрані на вічу висказують повне довіря Українській Парляментарній Репрезентації і взивають її, щоби й дальше йшла наміченим шляхом у своїй праці". Віче закінчилось відспіванням національного гимну, підчас котрого головний філяр збанкротованої „8" (сель-роб-правиця) комарнянської округи, п. Стасюк Петро, манїфестаційно разом з п. Ольховим вийшли з салі, заявляючи, що це гимн української буржуазної кліки (!). Зазначити треба ще, що Стасюк П. в часі співання тогож гимну вчинив на салі авантюру, перебиваючись до дверей силою через святочно настроєний збір. Тільки завдяки вроджeній інтелігенції присутніх не прийшло до більшої авантюри. Не зважаючи на те, що з початку віча зарисувалась була доволі сильна опозиція, присутніх опозиціоністів переконав о. сен. Татомир своєю щиро-патріотичною промовою так, що віче одноголосно осудило кривдну й некультурну роботу партії сель-роб взагалі, а пп. Стасюка П. й Ольхового Вол. зокрема. Раліти треба з приводу побіди нац. ідеї над інтернаціоналізмом, та що нездобута твердиня „Сель-Робу" в комарнянській окрузі, якою вони так величались, находиться в стадії ліквідації. Комарно, дня 18. II. 1930 р. — *Присутній.*

МШАНА, ПОВ. ГОРОДОК. **(До чого у нас вже доходить...).** Дня 15 лютого ц. р. влаштував виділ читальні „Просвіти" в Мшані вечерниці з танцями для своїх членів. Около 3. год. впали до читальні місцеві польські „стшельци" та викликали авантюру, задля чого провідник вечерниць розвязав забаву, а гості спокійно розійшлись домів. Колиж рано громадяни побачили читальню, не могли своїм очам вірити: читальня стала неначе запущена коршма без вікон, віконниць і притвору. Жаль стало громадянам цеї дорогої домівки і гіркі сльози покотились задля невимовного болю з їх очей. Спричинниками отсього знищення були місцеві польські „стшельци", котрі з сліпої зависти зруйнували народню домівку. От до чого у нас вже доходить!

ДАШАВА, ПОВ. СТРИЙ. (Сила в гурті). Випадково прийшлось мені бути свідком інформаційних зборів у селі Дашаві, пов. Стрий. Предметом зборів було заложення в с. Дашаві парової молочарні. На збори прибуло з одного того села більше 300 душ, з них близько половина жінок. Заінтересування справою велике. Мене, як волиняка, страшенно здивувала така велика кількість присутніх на зборах жінок, навіть старших. У нас на Волині ще треба добре тормосити, щоб розбурхати мужчин; з жінками справа стоїть ще гірше. Дивним буває, коли на якісь кооперативні збори прибуде 5 або 10 жінок. Волинське селянське жіноцтво не горнеться ще до гурту. Коли придивитися до селянського руху в Галичині, то зразу стає ясним чому тут свідоме селянство. В тім селі Дашаві величезну участь у громадському русі бере місцевий священик зі своєю дружиною. Сам пан-отець, старший вже чоловік, скликає збори, виясню́є людям користь від згуртування в кооперативі. Пані добродійка, жінка священика, є головою жіночого гуртка, збирає жінок, радить з ними на ріжні теми, освідомляє їх. Ясна річ, що від такого відношення родини пастиря до селян буває добре для обох сторін. Галицький священик знає, що коли його паства буде свідоміша та богатша, то з того буде добре і йому, бо селянин буде його любити, поважати та слухати. Наше волинське духовенство, на превеликий жаль, ще не додумалось до того, де початок, а з тим і підвалини його особистого добробуту; а про добробут своїх парохіян воно й не думає. Бувають, на жаль, такі випадки на нашій нещасній Волині, коли деякі священики тішаться, що селяни темні, несвідомі, бо тоді селяни менше пишуть скарг на своїх священиків; інші священики бідькаються, що тяжко їм жити. А що за причина? Можеб пан-отці з Волині самі догадались, де то схована причина тієї „таготи"? Наше волинське селянство не має ніякої допомоги від свого духовенства, а тому примушене само дбати про себе. Повертаючись до громадян села Дашави, скажу: Щасть вам, Боже, в добрий час розпочати й повести організацію молочарської кооперативи! **В. Трофимпюк**, з Почаїва на Волині.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 25. лютого, год. 7·30 веч. „Мамуся на відданні".

Малий Міський Театр:

Вівторок, 25. лютого год. 7·30 веч. „Процес Мері Деген".

Театр ревії „Гонг" — в салі кіна „Кольосей":

Вівторок, 25. лютого „Тілі-бом". — Дві вистави: год 7·30 і 9·30. веч.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Крилата фльота" (з Рамон Новарон).
КАСІНО: Жінка на місяці.
КОЛЬОСЕЙ: Золота фарма. Втекла мені перепілочка.
ЛЕВ: Люди без обличча (Гарі Піль).
МАРУСЕНЬКА: Перед присудом (Ольга Чехова, Анна Мей Вонг). **Звуковий Ґомонтів тиждень.**
ОАЗА: Легка добича.
ПАЛЯС: Звукова фільма: „Дика орхідея" (Грета Гарбо).
ПАН: Білі ночі.
ПАСАЖ: Звукова фільма: Оборонець у масці, Ґомонтів тиждень і ам. комедія.
ПРОМІНЬ: Мадярська рапсодія.
СІЛЕВЕ: Дуглас Фейрбенкс і Ельстера Ральстон).
ФАІАМОРІАНА: З дня на день (Ферд. Ґетал).
ХИМЕРА: Ева в футрі.
УТІХА: На поворищі.

Програма радіо.

Середа 26. II 1930.

Варшава (1411,7) 16·15 Трансмісія з Вільна. **Краків** (312,8) 17·45 Трансмісія з Варшави. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·15 Радіоорхестра. **Ляйпціг** (259) 18·30 Концерт солістів. **Братислава** (279) 16·00 Жидівські пісні. **Льондон** (356,3) 16·25 Клясична музика. **Берлін** (418) 17·30 Пасмеди Веделінд, спів при цитрі. **Стокгольм** (436) 19·30 „Севільський цирулик". **Лянґенберг** (473) 17·30 Концерт. **Прага** (487) 20·00 Славянський вечір. **Брюссель** (509) 18·00 Концерт радіоріо. **Відень** (516,3) 20·05 Народня музика. **Рига** (525) 16·00 Концерт. **Мюнхен** (533) 16·55 Програма для дітей. **Будапешт** (550) 19·25 Квартет Бекефія. **Москва** (825) 19·10 Вечір Лісти. **Харків** (1304) 19·10 Концерт. **Париж** (1725) 16·45 Пополудневий концерт.

Четвер 27. II. 1930.

Варшава (1411,7) 17·45 Трансмісія з Кракова (312,8) 15·00 Трансмісія з Варшави. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·30 Фортепянове сольо. **Ляйпціг** (259) 16·30 Концерт. **Льондон** (356,3) 19·45 Концерт. **Берлін** (418) 19·30 Орхестра дута. **Стокгольм** (436) 18·30 Фінляндські пісні. **Лянґенберг** (473) 12·10 Механічна музика. **Прага** (487) 16·30 Хор „Сметана". **Відень** (516,3) 11·00 Музичний поранок. **Рига** (525) 16·00 Концерт. **Мюнхен** (533) 19·30 Легкий концерт. **Будапешт** (550) 20·00 Концерт музичної академії. **Москва** (825) 20·15 Українська музика. **Ковно** (1935) 21·20 Фокстроти. **Ленінград** (1000) 16·30 Смичковий квартет (Бетовен). **Харків** (1304) 16·00 Камеральний концерт. **Париж** (1725) 16·45 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Звичайні Загальні Збори Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил на місто і повіт Львів відбудуться в неділю дня 2. березня 1930 р. точно в год. 12. вполудне в домівці Міщанського Братства, вул. Руська 3, I. пов. з таким порядком: 1) Відчитання протоколу, 2) Звіт з діяльности 3) Звіт Провірної Комісії, 4) Уділення абсолюторії, 5) Вибір нового Виділу, 6) Внески і запити. Всіх членів філії, громадян Львова і повіту, котрим лежить на серці охорона могил наших героїв, просимо численно прибути. За Виділ: **о. Антін Кештанюк**, голова: **Богдан Скрентович**, секретар.

Вп Осип Комарянський, Львів зложив з нагоди вінчання п. О. Б. Семегена з п. С. Лабенськoю 22 зол. на Українських Інвалідів. Вп. Жертводавцям щира подяка.

Загальні Збори Українського Гигієнічного Товариства у Львові відбудуться дня 9. березня 1930 р. в 11 год. передполуднем в салі „Української Бесіди" вул. Рутовського 22. I. пов. зі слідуючим порядком дня: 1. Відчитання протоколу з I. Загальних Зборів, 2. Звіт уступаючого Виділу, 3. Звіт Ревізійної Комісії й ухвалення абсолюторії 4. Вибір нового Виділу, Ревізійної Комісії й Мирового Суду, 5. Внесення й запити. По думці § 14. статута, якщо на означену годину не збереться предвиджена статутом скількість членів, відбудуться Загальні Збори о годину пізніще з тим самим порядком дня без огляду на скількість членів. — За Виділ Українського Гігієнічного Товариства у Львові: **Д-р М. Панчишин**, голова. **Василь Куцик** секретар.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.